Lokalhistorisk Arkiv for Gug – Sdr. Tranders
Medlemsinformation
1999

Christian H. Theter som ung førstelærer i Gug

Familien Theters liv i Gug 1930 – . Fortalt af Mogens Theter

Christian H. Theter som pensioneret førstelærer

Carl Mogens Theter:

Familiens Theters Liv i Gug 1930 –

Redaktion og layout

Bente Lyngdahl Olsen

Poul Andersen

Udgivet af Lokalhistorisk Arkiv
For
Gug – Sdr. Tranders

1999

Lokalhistorisk Forening for Gug – Sdr. Tranders

Medlemsorientering 1999

For flere år siden, jeg husker ikke nøjagtig hvornår, men det har været omkring 1990, bemærkede jeg en formiddag en bil holde på gaden overfor biblioteket i Gug. I bilen sad en herre, som tilsyneladende holdt øje med biblioteket. Naturligvis studsede jeg lidt over dette, men efter nogen tid forsvandt bilen, og jeg tænkte ikke nærmere over det, før den et par timer senere kom tilbage.
En for mig ukendt herre steg ud af bilen og kom op til biblioteket, hvor han bankede på døren og tilsyneladende ville ind, selv om det endnu ikke var åbningstid. Jeg åbnede og forklarede dette, men han svarede, at han skam heller ikke ville låne noget, da han ikke boede her i byen, men han ville meget gerne ind og kigge på lokalerne, da han, som han fortalte, var søn af lærer Theter, der i mange år var førstelærer på skolen. Bygningen, der nu rummer biblioteket, var dengang både skole og bolig for familien.
Mogens Theter, som han hed, kunne fortælle, hvordan bygningen havde været indrettet og hvordan livet fra 1930 formede sig i en lille landsbyskole. Det var spændende for mig, der nu havde mit arbejde som bibliotekar på Gug Bibliotek, at høre om, men nogle af historierne som han fortalte, kunne også være interessante for andre at høre.

Da der var total mangel på litteratur om Gug, og jeg på biblioteket fik mange forespørgsler om dette fra unge tilflyttere, der var interesserede i at læse, om det sted de havde valgt at slå sig ned, havde jeg overvejet, om ikke det var muligt at starte en lokalhistorisk forening, for om muligt at råde bod på denne mangel.
Det viste sig at der var andre, der havde samme tanker, og som det fremgår af følgende beretning fra Mogens Theter, fik vi et møde i stand i foråret 1994, hvor vi opfordrede Mogens til at nedfælde sine erindringer, hvad han indvilgede i, og kort tid efter holdt vi stiftende generalforsamling.
Vi har fundet, at tidspunktet nu er inde til at offentliggøre Mogens´ beretning, der giver et billede af livet, som det formede sig i Gug fra 1930 – midt i 2. Verdenskrig.
Bestyrelsen for Lokalhistorisk Forening ønsker læserne god fornøjelse.

På bestyrelsens vegne

Poul Andersen (formand.)

Mogens Theter.

I det tidlige forår 1994 - nærmere i marts måned, der var endnu sne, var min kone, Else, og jeg en tur i Biersted, hvor vi har en datter boende. Da vi ankom hertil, hvor vi skulle være en uges tid, sagde Birgit til mig: "Far - du skal sætte dig i forbindelse med Hans Jørgen i Gug - han vil meget gerne have en snak med dig, om noget de er ved at lave i Gug, men jeg ved ikke, hvad det er - men det er meget vigtigt.

Carl Mogens Theter

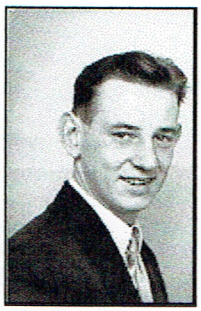

Hans Jørgen Jensen

Mor og far havde nogle meget gode venner - Karen Johanne og Andreas Jensen, der boede ikke mange skridt fra skolen, og det var deres søn, Hans Jørgen Jensen, der ville snakke med mig.
Hans Jørgen har jeg ikke set i mange mange år, så hvad kan det være, han vil have fat i mig for?? Jeg gik og spekulerede i et par dage, inden jeg satte mig i forbindelse med Hans Jørgen. Han ville gerne havet et møde med mig - sammen med bibliotekaren ved Gug Bibliotek, og det skulle være på skolen i Gug (biblioteket), hvor man ville lave en form for en lokalhistorisk samling, og de mente, jeg kunne give et bidrag hertil, om forholdene i Gug under min barndom, og selvfølgelig specielt om fars og mors virke gennem 37 års gerning her.
Jeg sagde ja tak for indbydelsen til mødet, vi kunne jo altid snakke om tingene. Jeg lovede, at jeg nok skulle give et bidrag til en sådan opgave, som man skulle i gang med. Da jeg spurgte, hvornår en sådan beskrivelse skulle være færdig, blev der sagt til mig: "Helst inden påske".
"Nå" - tænkte jeg - "der er nok fart på", men det kan der nu under ingen omstændigheder blive tale om. I dag er det den 21. marts, og det er skærtorsdag, den 31. marts - så måtte jeg hellere sige - nej.
Men det var vel også nærmest ment som en spøg, så enden blev, at jeg lovede, at jeg nok skulle gå i gang.

I dag skriver vi den 22. august 1994 - og hvad har jeg så benyttet den mellemliggende tid til ??
Jeg tror ikke, der har været én dag, uden jeg har haft Gug i tankerne, og hver gang der er dukket et eller andet op, har jeg taget papiret op ad lommen, og noteret mig stikordet, så jeg har haft lidt at gå efter.
Mit "tilskud" her, må næsten i sagens natur blive meget ensidigt, idet jeg jo næsten kun kan fortælle, om vores liv i dengang en landsbyskole. En del har jeg fået fat i, men utvivlsomt vil der dukke et eller andet op bagefter - når min afhandling er afleveret.

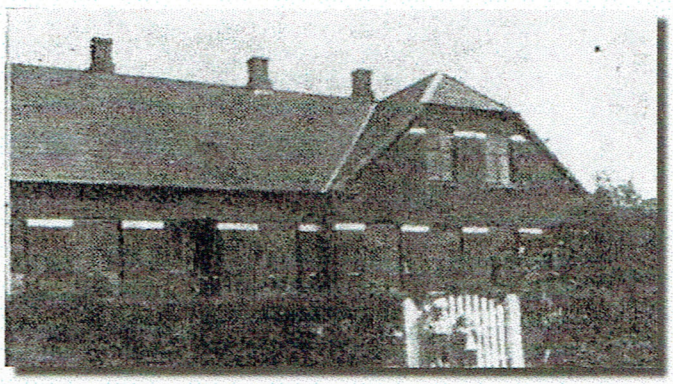

Gug Skole omkring 1930

Men lad mig begynde med at beskrive mit barndomshjem i "Gug skole".
Når man kommer ind ad hoveddøren, der vender ud mod Sdr. Tranders Vej, kommer vi ind i gangen. Her er der to døre - den til venstre fører ind til skolestuen, og den til højre fører ind til lejligheden.
Skolestuen er hurtigt beskrevet. Umiddelbart til højre for døren stod der en stor kakkelovn, som det var fars opgave at tænde

op i en times tid før skolegangs begyndelse. Langs væggene var der reoler med biblioteksbøger - kateder, og bag dette fars stol, og på væggen var der en lang sort tavle, der senere blev skiftet ud med en grøn tavle, da dette skulle være bedre for børnenes øjne.
Ud mod skolepladsen var der to vinduer, og der stod et langt skolebord med to bænke og derefter et skab til diverse skolematerialer.
Med front mod tavlen stod der 12 - 14 skolepulte i to eller tre geledder.
Det første man møder, når man går ind i lejligheden, er fars kontor.

Lærer Theter ved sit arbejdsbord

- Derefter dagligstuen (åbning mellem kontoret og dagligstuen uden dør - buen). Her var almindelige dagligstuemøbler og mors klaver, og i hjørnet mellem dagligstuen og spisestuen var der en stor kamin. Der var dobbeltdør mellem spisestuen og dagligstuen. I spisestuen stod de almindelige spisestuemøbler med bord - anretterbord - dækketøjsskab samt en buffet (som min datter nu har).

Jeg må hellere fortælle, at ud mod stuerne var der haveanlæg med en flagstang. Da vi kom til Gug var her også et lysthus, som blev fjernet ret hurtigt efter vores indflytning. Adskillelse mellem Sdr. Tranders Vej og have var en tjørnehæk.

Så går vi over til den anden side - altså ud mod baghaven. Når man gik ind ad bagdøren kom man ind i vaskehuset, og her stod en stor muret vaskekedel, hvor der skulle fyres op med pinde eller tørv. Fra vaskehuset gik der to døre. En til trappen op til loftet og en ind i køkkenet, der var stort. Her var der et komfur, og ved dettes højre side var der en dør ind til "rummet", hvor der var lem til kældernedgang, her var der en bred hylde til forskellige ting + plads til rengøringsting - støvsuger, koste m.m.

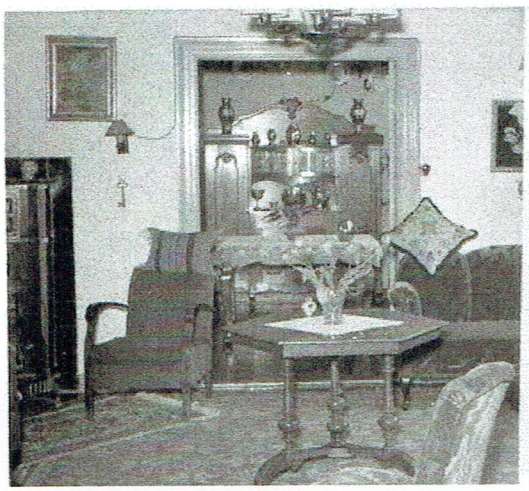

Dagligstuen i læreboligen

Her var også kattenes og hundens sovepladser. I køkkenet var der et stort vindue ud mod baghaven - her var selvfølgelig køkkenbord med vask - porcelænsskab og et bord, hvor vi sad og spiste. Vi opholdt os for øvrigt meget i køkkenet - især om vinteren, her var der jo altid varme fra komfuret - der kunne så spares lidt på brændslet inde i kaminen.
Der var dør fra køkkenet til dagligstuen og dør ind til et mindre værelse – børneværelset - hvor min broder og jeg boede, indtil vi var så store, at vi kunne få hver sit værelse på loftet, og derefter overtog Ursula børneværelset, og herfra var der dør ind til mors og fars soveværelse.
Kælderen blev sjældent brugt. Mor havde sit syltetøj stående her, men der var meget fugtigt, så det mugnede ret hurtigt.

Som sagt - indgangen til trappen til loftet var fra vaskehuset, og på loftet var der tørresnore (ståltråd), og der var to værelser her. Det første værelse havde Otto, og det bagerste værelse havde jeg, efter at vi var

blevet så gamle, at vi turde ligge alene.

Baghaven var stor, og her var der et stort udhus med fire rum. Det første var et gammeldags "das", og det var koldt om vinteren, når man skulle opholde sig her, uden hverken lys eller varme.

Derefter var der et brændselshus, og herefter et større rum, hvor der stod en hestevogn, og her havde vi vore haveredskaber - det sidste rum blev for det meste brugt til gammelt skrammel.

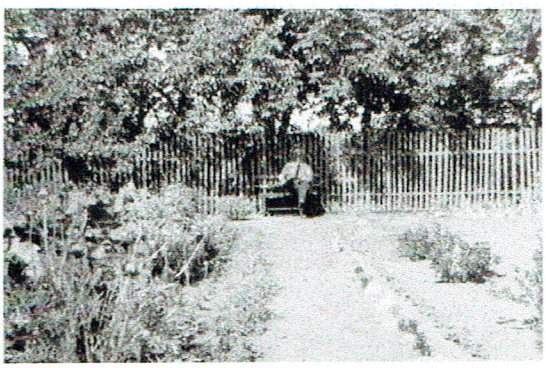

Theter nyder et hvil i haven

I haven var der ribs og solbærbuske, og her dyrkedes forskellige urter. Jorden var ikke for god, meget sandet, så det var ikke meget, vi fik ud af "landbruget" - jo, måske lige kartofler, det var så vidt jeg husker godt.

Vi flyttede til Gug i 1930 - jeg tror, det var i november måned.
Vi kom fra det vendsysselske - Vester Hjermitslev - hvor Otto og jeg er født. Far var her andenlærer ved Vester Hjermitslev Skole - og fik herefter embedet som enelærer ved Gug Skole.
Far er født i Nykøbing F, men havde sine år i Ballerup hos bedsteforældrene, da fars mor døde, da han var fire dage gammel.
Far kom på Tønder Statsseminarium, og efter endt eksamen, havde han nogle år som praktikant ved forskellige skoler, bl.a. i Nibe, hvor han så traf mor, der kom fra et hjem - ikke missionsk - men dog meget præget af afholdsbevægelsen.

Altså, vi kom til Gug - og noget af det første, jeg kan huske fra vores ankomst hertil med flyttelæsset, var problemet med at få læsset klaveret af lastvognen. Jeg husker så ganske tydeligt, at der var en længere diskussion om dette problem – indtil én fik den idé - om der ikke boede en smed her i byen - og det gjorde der - Hans Hansen.
Der gik bud til smed Hans, og han kom og hjalp med til at bære klaveret ind. Ved denne lejlighed gjorde jeg mor ganske flov, da jeg spurgte om, hvorfor smeden altid stak tungen ud ad munden, når han skulle løfte. Jeg kan dog ikke huske, hvad der blev svaret, men jeg er sikkert blevet gennet ind i min seng som straf.

Én af mine første bedrifter var, at jeg var gået op på "Solhøj", hvor der, efter den tids målestok, var en stor grusgrav med mange store udgravninger og for mig dybe skrænter. Herfra blev der hentet grus og sten, og jeg havde fået lov til at køre med en af de grusvogne (hestetrukket), der kørte lige forbi skolen. Men det blev forbudt mig at gå op på "Solhøj" , jeg kunne jo gå hen og styrte ned.
Dengang sad der en mand oppe i grusgraven og huggede skærver - Piepgraes - hed han, om det nu var hans rigtige navn, eller noget man kaldte ham, det ved jeg ikke. Han blev min ven - for han kom ind til mor en dag, og spurgte om, hvorfor jeg aldrig kom op på "Solhøj" mere. Jeg kunne tænke mig, at mor kom med en eller anden forklaring, men siden da, fik jeg lov til at komme på min legeplads igen - og jeg var lykkelig.

I byen boede der også en mærkelig mand, syntes jeg - Klitgaard hed han. Klitgaard kom en dag ind til far og spurgte, om han ikke skulle ordne haven for os. Det havde far ikke noget imod, og Klitgaard sled så i haven, der var ret stor. Han ville ikke have nogen betaling, men han skulle da så være med ved bordet og spise sammen med os.

Mor var ikke så glad for det, for Klitgaard var ikke så behagelig at have med ved bordet, han var af den type mennesker, der mente, at hygiejne var en by i Rusland, så han duftede ikke helt så godt, og det her med at vaske hænder, inden man skulle spise, det brugte man ikke - ihvert fald ikke når man hed Klitgaard.
Om nu mor eller far skulle have sagt et eller andet til ham, ved jeg ikke, men en dag syntes Klitgaard alligevel, at han måtte gøre et eller andet, og Klitgaard ville også frisere sig, det havde han sikkert set far gøre, før han gik til bordet. Kam - det var ikke noget Klitgaard ejede, men han fandt mors tandbørste, så måtte den jo kunne bruges, og så blev håret redt med tandbørsten. Til al held opdagede mor det, og efter endt brug gik så "kammen" flux i komfuret.

På den anden side af Sdr. Tranders Vej - lige over for skolen - var der en fordybning med en ret så stejl skrænt - "Hullet" kaldte vi det. Her var sådan set byens losseplads, hvor alt muligt skrammel blev smidt ned. Her kom man kørende med hestevogn, eller hvad man nu havde, og afleverede det man efterhånden fik samlet, der var blevet ubrugeligt.
En dag kom der også en vognfuld med ting og sager, der skulle i hullet, men kusken måtte være kørt for tæt på skrænten, for pludselig væltede læsset med både vogn og heste ned ad skrænten og ned i graven. Manden kom løbende ind til far, om han ikke kunne hjælpe ham med at få det hele på ret køl igen, og her var det mest de stakkels dyr, der bekymrede ham. Far gik naturligvis med, men han var bange for at gå til dyrene, men efterhånden kom der flere til, og både heste og vogn kom på ret køl igen, og kunne køre hjem, uden der var sket noget, udover forskrækkelsen.
Vejen mellem Aalborg og Gug var dengang blot en grusvej uden asfaltbelægning. Men det skulle der selvfølgelig gøres noget ved, så man begyndte at lave vejen, således at denne kunne bliver mere komfortabel og moderne med asfalt o.l. Så vidt jeg husker, skulle der laves det stykke, der gik fra kommunegrænsen ved Thomas Johansen og ud til, hvor vejen foretager en svingning mod Visse ved "Kongshøj".

Gugvej inden asfalteringen

Det var jo dengang et større projekt, og det meste foregik ved hjælp af håndkraft, der var ikke så mange tekniske hjælpemidler dengang, men en damptromle var der dog - et mægtigt "moderne" maskineri, et monstrum der vækkede lidt opsigt, og manden der styrede denne damptromle var for os børn, en mand man så op til.
Vi knægte gik gerne ud til dette vejarbejde, og fik så lov til at køre med hestevognene til "Solhøj" for afhentning af grus og sten. Så en dag spurgte manden på damptromlen, om vi ville prøve at køre med på maskineriet - og mon ikke vi ville. Jeg husker ganske tydeligt, at jeg var stolt som en pave, og jeg kunne komme hjem og fortælle, at jeg havde fået lov til at køre med på tromlen, og jeg kunne rigtig fortælle noget om dette tekniske vidunder med de store svinghjul. Jeg tror det var lige før, at det var mig, der vel var en 6 - 7 år, der havde lavet hele vejen. Da jeg havde fortalt dette, fik jeg naturligvis diverse formaninger, med at passe godt på ikke at komme til skade, og jeg kan da huske, at far var ude at tale med folkene, om de nu kunne have mig rendende derude. Jeg tror nu nærmest, at far skulle ud at se, hvad der foregik; og jeg rendte ikke i vejen og kom ikke noget til. Det må have beroliget både mor og far, for jeg blev da ikke mere forbudt at tage på vejarbejde.

Min moster var blevet forlovet med en tysker - det har været i 1931 - 1932, der kom nogle tyske turister til Nibe, og min moster var åbenbart blevet forelsket i en af dem. Der var to unge mænd, der altid holdt sammen - Richard og Menge - og de besøgte os da også i Gug. Det var nogle livlige fyre, og vi drenge var vældig glade for dem, for de kunne en masse kunster, der var snart ikke den ting de ikke kunne finde på. Jeg kan ikke huske, hvor længe de var hos os, men de kunne jo ikke blive ved med at være turister og holde ferie, og så en dag skulle de rejse igen, og vi så dem ikke mere, og min moster blev aldrig gift med Richard.

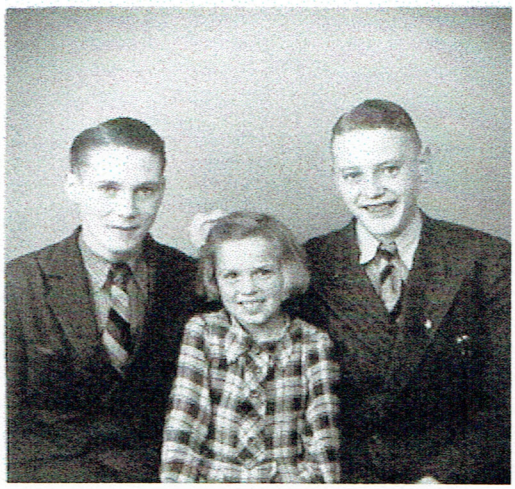

Otto, Ursula og Carl Mogens

Pludselig så en dag, under besættelsen, banker det på døren, og udenfor står der en tysk officer, og han talte nogenlunde dansk - det var så Richard. Han kom naturligvis indenfor og gamle minder blev genopfrisket. Jeg kan huske, at min far spurgte ham om, hvorfor han var blevet officer (oberleutnant), da han jo altid havde haft antipati mod nazismen. Der blev svaret noget undvigende på spørgsmålet, men jeg kunne forstå, at jo mere man var i graderne, jo mere fik man at vide, så måtte vi selv tænke os til resten. Jeg kan da fortælle, at vi stadig har forbindelse med hinanden, vi har besøgt dem i Tyskland flere gange her i de sidste år.
Far kunne til tider være noget streng over for os børn, han tålte ikke gerne for mange udskejelser. Det var jo dengang man mente, at skolelærerens børn skulle være pragteksemplarer - men det var vi nu ikke, vi var vel som andre børn dengang.

Vi skulle selvfølgelig også prøve at ryge cigaretter, og vi gik meget meget langt væk for at ryge - gerne ned bag ved snevoldene bag banen, her tændte vi så vores tobak, eller vi vandrede helt ud bag ved Nørgaards skov, langt fra hvor vi boede, og når man så havde røget, drak vi spandevis af vand, da vi så mente, at vi havde fjernet lugten fra røgpindene.
Vi havde jo også vore småpligter at skulle klare, og jeg skulle være medhjælper i haven, mindst to - tre gange om ugen. En gang gik far og jeg og bandt ærter op. Pludselig falder der en pakke cigaretter ud af min lomme, og jeg nåede ikke at få den samlet op, før far opdagede det. Jeg husker ganske tydeligt, at far sagde til mig, at nu kunne jeg gå ind på loftet - så var jeg klar over, hvad der skulle ske - så skulle jeg have tærsk - og det i den bare ende.
Jeg tror nu ikke det var så meget for, at jeg var i besiddelse af de famøse cigaretter, men det var mere, hvor jeg havde fået pengene fra til at købe dem. Vi fik aldrig lommepenge, hvis der var et eller andet, vi gerne ville have, kunne vi sige til, så ville mor eller far tage stilling til, om det kunne bevilges - men en ting ved jeg, at cigaretter ville aldrig blive bevilget.

To ting jeg også husker ganske tydeligt.
Jeg blev vækket en nat, medens man sov allerbedst. Jeg kunne ikke forstå, hvorfor jeg skulle op, men sagen var den, at jeg ikke havde sat min cykel ind om aftenen, så jeg blev jaget op, for at sætte cyklen ind - og så kunne jeg godt gå i seng igen.
Når man nu var kommet i konfirmationsalderen, var det skik, at man efter konfirmationsfestlighederne, afholdt et gilde for de unge nogle dage efter. Jeg var jo også kommet med til sådan et gilde, og havde fået pålæg om, at være hjemme kl. 23.00. Jeg tror nok, jeg gjorde vrøvl over det, da

jeg jo nok mente, at det var for tid-ligt, men her var ikke noget at gøre - kl. 23.00 - og dermed basta. Men hvem var ikke hjemme til tiden ??, ja det kan man jo nok tænke. Da jeg kom hjem, jeg tror ved halv tolv tiden var dørene låst, og jeg kunne ikke komme ind. Jeg hamrede på døren, så godt jeg kunne, men der var ingen der lukkede op for mig, og jeg gik hen til soveværelsesvinduerne og bankede på her, med det helt samme resultat. Her stod jeg så, træt og frysende, og kunne ikke komme ind. Jeg tror, at klokken var blevet omkring halv tre om natten, da kom mor og lukkede mig ind. Næste morgen var jeg sikkert meget flov, og lidt bange for at skulle møde far - men han sagde ingenting, og jeg hørte heller aldrig noget om det siden, og jeg skulle jo nok tie stille.

Et lille træk til, så må jeg hellere holde op, det skulle jo ikke være om mig, det hele skulle dreje sig, men det er nu det, man husker bedst.
En dag bad mor mig om at hente mælk hos Poulsen på "Lykkegården". Hvorfor er det altid mig, der skal? Otto og Ursula skal aldrig lave noget, og jeg brokkede mig nok så meget. Mor var nu af den mening, at jeg var den store, så jeg kunne godt hente mælken. Men jeg blev ved med at pive, indtil døren fra stuen gik op, og far kiggede ud på mig. Jeg huggede mælkespanden til mig og forsvandt - efter mælken. Far behøvede ikke at sige noget, det var såmænd nok, at han kom og kiggede.
Man skal nu ikke få det indtryk, at far var en "tyran" - absolut ikke. Vi børn havde det meget frit derhjemme, vi fik lov til meget. Vi lavede huler i haven, både i træerne og i jorden. I udhuset stod en hestevogn til persontransport, den kørte vi rundt med, vi måtte jo trække den selv. Legekammerater var der altid, og de blev aldrig afvist, de kunne komme og gå næsten som de ville. Nej, i den retning var der ikke noget at klage over - bestemt ikke, men vi havde vore småforpligtelser, og dem skulle vi nu helst overholde.

Mor og far havde mange venner - men omgangskredsen var vel ikke så stor, men der var dog nogle specielle. Skal jeg nævne i flæng: Karen Johanne og Andreas Jensen, som vel var nogle af de første de fik som venner. Det var et meget stort tab for mor og far, da Andreas Jensen døde - alt for ung, det varede meget længe, inden de overvandt dette dødsfald. Så var der Anton Jensen - Andreas' far, han kom næsten hver aften og sad og diskuterede, og jeg kan huske, at Anton Jensen altid medbragte en staldlygte, når han kom om aftenen.

Anton Jensen

Ingeborg og Christen Birkholt. Birkholt, der var repræsentant kunne en masse historier, og de morede sig kosteligt over dem.
Købmand Pedersen og Marie, Poul Jensen (Andreas' broder). Petra og Hjalmar Christensen må jeg heller ikke glemme. Når de familier var sammen, så havde de det godt. Det var gerne til en kop kaffe m/brød, men aldrig noget med spiritus - det kunne ske, at der kunne bydes på et glas likør og ikke mere, og det var helt undtagelsesvis.
Der var aldrig noget med "ædegilder", måske en gang eller to om året.
Jeg husker havefesterne om sommeren, så var kredsen udvidet lidt - Henry Jensens - Porsborgs - ja, jeg kan ikke huske dem alle sammen. Mor og far var meget meget gæstfrie, og de ville gerne se venner omkring sig.

Hvordan var det så at handle i Gug for 50 år siden, ja, jeg kan vist godt sige for en 50 - 60 år siden. Der var købmand Berthelsen og købmand Pedersen, og her var købmand Pedersens forretning den største. Der var bageren Victor Jensen og ikke at forglemme købmand P. Carstens, som ikke havde nogen rigtig handel, men det var vist mest landbruget han gik op i - men jeg kan da huske, at hvis vi skulle have petroleum til primussen, så skulle det altid købes hos P. Carstens, der for øvrigt var de første mor og far besøgte, inden far fik embedet i Gug. Kandidaten skulle jo altid præsenteres for skolekommissionen før en ansættelse som lærer.

Der kom en mælkevogn hver dag - Einar Lassen fra Sdr. Tranders Andelsmejeri, og en gang om ugen kom slagteren kørende med sin vogn, og så kunne det hænde, at der kom en fiskemand, men det var ikke til nogen bestemt tid.

Mælkemanden fra Sdr. Tranders klar til dagens rute.

Så var der brugsbilen fra Sdr. Tranders, der kom med varer, der var bestilt i forvejen. Skulle man have nyt tøj eller nye sko, så måtte man til Aalborg, også dersom man ikke havde fået købt nok ind hos slagteren, da måtte man køre til Aalborg, hvortil der var daglige forbindelser med rutebil og tog (Hadsundpeter).
"Kan du tage for 10 øre leverpostej og for 10 øre pålægsrester med hjem fra slagter Mortensen på Boulevarden" sagde mor altid. Så fik man en god skive leverpostej og en pose pålægsender, og så var der pålæg til en uges tid, og det kunne da også ske, at der var til middagsmad også - brasede kartofler, og hvad pålægsenderne ellers kunne bruges til.
Pengene var ikke så store, jeg ved ikke, hvad far fik i gage, og vi børn krævede jo også noget. Men engang havde mor alligevel fået en halv gris, så blev der smovset - det har jo nok været op til jul. Endnu kan jeg tydeligt se den halve gris foran mig - både Otto og jeg var bange for at gå forbi den, da den lå inde i børneværelset.

Sko og tøj skulle der jo også til. Når et par sko havde fået sålerne slidt op, var det ikke altid, at skoene blev fornyet. Så fik jeg besked på at tage en senere rutebil hjem, for så skulle jeg gå ned til læderhandler Klitgaard og købe et par såler til skoene. Så forsålede far gerne vore sko, og til tider knirkede da skoene sådan, at man skulle tro, de ikke var blevet betalt. Jeg har senere hørt, at det var, fordi sålerne blev vendt forkert, det er ikke sådan, når man ikke er fagmand.

En gang var jeg gået helt ind til Kærby for at møde Mælke-Ejner. Så kunne jeg få lov til at løbe med mælk, og tjene en 10 - 20 ører for et par timers arbejde, og turen sluttede altid hjemme, hvor jeg så blev sat af. Derhjemme fik vi aldrig smør - altid margarine - men en gang, jeg tror, det var til påske, syntes far alligevel, at vi skulle have smør. Far skulle naturligvis have prisen at vide først, og da han så hørte, at smørret kostede 80 ører for et pund, blev fatter gal - han skulle kun have et pund smør og ikke hele mælkevognen med hest og seletøj - vi fik ikke noget smør, og jeg var flov over, at far sagde sådan til mælkemanden, at det ikke var hele vognen, han ville have.

Lad mig fortælle lidt om kulturen i landsbyen.
Der var flere tiltag, der vel nok kan komme under begrebet kultur. Her havde vi vel først og fremmest sangforeningen. En kreds

af sangglade borgere i byen, henvendte sig en gang til far - om han ikke ville være med til at oprette en sangforening.
Far havde jo også sangundervisning i skolen, og da man havde hørt, at han også gav en smule undervisning i violinspil, var man så af den mening, at han også kunne stå i

Gug sangkor: Medlemmerne er forrest fra venstre; Johanne Jensen, Karin Johanne Jensen, ?, Fru gartner Larsen.

Litograf Nielsen, Andreas Jensen, Marie Larsen, Marie Kjær, Fru litograf Nielsen, Marie Jensen.

Købmand Chr. Pedersen, Gartner Larsen, Birkholt, Martinus Larsen, Hassing Kjølby, Laurits Jensen, Lærer Theter

spidsen som dirigent for en sangforening. Hvornår så sangforeningen så dagens lys, ja det ved jeg ikke, men i gang kom man da, og her var der så en ugentlig sangaften, og det foregik jo naturligvis i skolen, da det sådan set var det eneste lokale, man rådede over. så en sådan sangforening præstere?? Ikke så lidt endda, må man jo nok sige. Det var for det meste danske sange, der blev sunget, men der kunne da også komme større ting på programmet.
Der var vel omkring en snes medlemmer - godt og vel - og mødeprocenten var næsten altid 100. Én gang om måneden var der "kaffeaften", og her var pårørende gerne med. Der blev så først på aftenen sunget, og derefter sad man sammen og hyggede sig med kaffen og den medbragte hjemmebagte kage. Lidt underholdning var der også - far var ikke helt ukendt med oplæsning, og han fandt gerne nogle historier af een eller anden art, og han læste nu gerne på sjællandsk dialekt, som han nu mestrede meget godt.
Vi unger fik så af og til lov til at være med, men vi skulle bestemt sidde stille, for ellers kunne vi gå i seng, og der skulle såmænd ikke så megen uro til, før dette blev praktiseret.
Én gang om året afholdt sangforeningen sin udflugt, og den gik gerne et eller andet sted hen i omegnen, men for det meste var det vel nok Lundby Krat. Her blev der så sunget lidt til glæde for andre, der også var her. På disse udflugter deltog altid venner og bekendte, og man tog gladeligt med toget til Gistrup og vandrede så til fods ud i den grønne skov.

Gug sangkor på udflugt til Mosskov 9.7.1933

Et par gange havde man også fået en lastvogn til at køre, og man stablede så et par bænke op på ladet, og her kunne man så sidde under transporten. Jeg husker en gang, at sådan en tur gik til Mossø. Det var jo en længere tur, og det rygtedes snart i byen, når sangforeningen skulle på skovtur, og nogle af de unge opdagede jo snart, hvor turen gik hen, og her var nogle taget med bil til Mossø og skov.
Her var også en danseplads, og én havde taget harmonikaen med, og man morede sig dejligt. Jeg havde fået lov til at tage med hjem i privatbilen, og det glædede jeg mig meget til, jeg tror ikke, jeg kunne komme hurtigt nok. Når nu der er en sådan fest, og noget af ungdommen var med, kunne det næsten ikke undgås, at der røg et par ekstra øller inden for vesten - og det skete da også her på denne tur.

Når nu der var lidt dans og fest, var landbetjenten da kommet ud for at inspicere, om alt nu gik ordentligt til. Da de unge skulle til at af sted, og de naturligvis skulle køre i bilen - kom landbetjenten hen til dem og spurgte, om det var meningen, at de skulle køre i den bil hjem. Jae, det var det da, men landbetjenten syntes nu, det var lidt for risikabelt. Der var noget snakken frem og tilbage om spørgsmålet, og det endte med, at betjenten sagde: "Ja, ja, hvis I kører, er det altså på eget ansvar". Sådan var det dengang - men jeg fik ikke lov til at køre med.

Sdr. Tranders sangkor

I Sdr. Tranders var der også en sangforening, der var under ledelse af lærer Sørensen. Der var lidt konkurrence mellem de to foreninger - og én gang om året var der så sangerdyst mellem de to foreninger.
Lærer Sørensen og far "slog så hovederne sammen" og lagde et program for sådan en aften. Gug skulle synge nogle sange og Sdr. Tranders andre.
Ved nogle fælles øveaftener, dels i skolen i Gug og dels i skolen i Sdr. Tranders indøvede de to kor så nogle sange, de skulle synge sammen, og bagefter festedes der lidt.
Den store aften blev gerne afholdt på Gistrup Kro, og her festedes der til langt ud på natten. Her måtte vi unger dog ikke være med.
Det var dengang, man havde de omrejsende karruseller og luftgynger, de kom jo også til Gug, og var altid stillet op nede på "Hjørnet", hvor vejen fra Sdr. Tranders munder ud ved Aalborgvejen (i dag Gugvej).
Her var vældig livligt, og det var helt bestemt en af de helt store begivenheder i byen, når luftgyngerne blev stillet op. Her var forskelligt - skydetelt - kaste med bolde på dåser m.m.
En gang var der også et sådant omrejsende tivoli i Gug, og sangforeningen fattedes penge, og bestyrelsen henvendte sig så til tivoliejeren, og fik en aftale med ham, at de skulle have en andel i overskuddet fra en sådan tivolidag - og det gik ejeren med på, mod at sangforeningen gav et par numre til bedste. Ideen var god nok - det gav lidt penge til driften.

I Gug var der også en borgerforening, men den levede vist kun i nogle få år, det var jo ikke nemt at konkurrere med sangforeningen.
Borgerforeningen afholdt de årlige juletræsfester for børnene, og det foregik altid i skolen. Det var et større arrangement, hvor far vel også måtte siges at være primus motor.

Gug Borgerforenings fastelavnstoptog

Der var her hvert år lavet en stor tegning på skoletavlen, og det var gerne en person fra Gug, der havde lidt færdighed udi tegnekunsten, her havde vi litograf Nielsen og hans søn Kaj samt far. De skiftedes til at lave årets juletegning, og det var virkelig hele kunstværker. Men den dag kom jo, hvor tegningen skulle slettes igen - og så var der blandt os unger sorg i hjemmet, vi syntes det var en skam at kassere sådan nogle flotte tegninger. Når der var juletræsfester, blev hele lejligheden benyttet. I vore stuer sad folk med deres kaffe, og nogle fordrev tiden med at spille kort.

Skolestuen blev altid benyttet, når der skulle være et eller andet, her var en omrejsende biograf, der en eller to gange om året kom og viste en film. Det var gerne en rejsefilm - her var en tryllekunstner - her var en hypnotisør, og engang kom der en mand og viste nogle slanger frem, og for en billig penge, kunne man så komme og kigge på.
Der blev også af og til, gerne om vinteren afholdt nogle foredrag, så kom der gerne kulturelle personligheder ud og fortalte. Jeg husker dog ikke, hvem det var, der kom, men to står lyslevende for mig - og den ene var stiftsprovst Barsøe fra Aalborg og den anden forfatteren Jens Thise fra Manne, de fortalte om deres oplevelser. Jens Thise har jeg engang besøgt sammen med far. Manne ligger ikke langt fra Vester Hjermitslev.
Når man nu er ved kulturen, må jeg heller ikke glemme, at der i Gug var amatørskuespillere, der opførte dilettantkomedier, og det var også far, der var instruktør på disse småskuespil.
Komedierne blev opført forskellige steder i omegnen, og truppen rejste da også meget rundt en sådan vinter. Der skulle jo ofte synges ved disse forestillinger, og far havde også den musikalske ledelse. En gang var der også forestilling i Visse - og én af disse aftener var det umuligt for far at være til stede. Far bad derfor mig om at spille på violinen og ledsage sangen. Jeg fik indstuderet sangene, således at jeg kunne spille dem perfekt, og skulle selvfølgelig også prøve, om jeg kunne, når nu der var skuespillere på, og jeg var med til et par prøver. Jeg tror nok, det var fru Anker Dahl, der skulle synge Laura, eller Lydia, nå, det kan også være lige meget, men hun skulle synge, og jeg skulle spille, og det gik også ganske godt - jeg blev i hvert fald godkendt som spillemand. Aftenen kom, og jeg stod bag scenen og skulle spille, og vi var godt i gang med musikken, hvor det næsten umulige skete - en violinstreng sprang - med et ordentligt knald - og så stod jeg der og kunne ikke foretage mig noget som helst. Der opstod en lille pause, men så fortsatte man sangen uden orkesterledsagelse. Jeg var ærgerlig, nu gik det lige så godt, og så skulle det hele ende på denne måde - det var der ingen, der havde regnet med.

Skolen blev også til tider benyttet til private fester, og så måtte mor lægge køkken til, hvilket hun ikke var så glad for, det kunne så også komme til at gå ud over hendes beholdninger af, hvad man nu havde til madlavning. Skolen var det eneste sted man kunne være, når der var et eller andet, indtil man fik forsamlingshuset.
Alle valghandlinger foregik også altid i skolen, og det var jo altid en større begivenhed. Valgbestyrelsen skulle jo også bespises et par gange, og ligeledes have kaffe et par gange eller tre.
Jeg fortalte, at mors hjem var meget præget af afholdsbevægelsen, og som barn har jeg aldrig set bajersk øl derhjemme. Til jul var der altid en 5 liters flaske med hvidtøl og et par sodavand. Men det var valget, jeg ville fortælle lidt om.
Når nu valgbestyrelsen skulle have frokost - som mor lavede - ville man jo gerne have en snaps til maden. Det var mor meget imod, idet hun mente, at det måtte være rigeligt med øl på bordet - og ikke mere end én til hver - og helst to personer om én øl. Det blev dog gerne sådan, at man enedes om at købe en flaske snaps og et par øl ekstra, og jeg kan huske engang, at enten Otto eller jeg skulle gå til købmanden og hente flaskerne. Men det måtte vi ikke, vi skulle ikke hente spiritus, så det endte med af far selv måtte gå.
Jeg må have lov til at tilføje, at efterhånden som årene gik, havde vi da altid både øl og snaps i huset, når der var gæster - men det varede meget meget længe, inden mor gav sig på dette område.

Under krigen blev skolen også benyttet, når der var udlevering af rationeringskort; og dengang man skulle have legitimationskort, skulle dette også foregå i skolen. Her var jeg med til at udlevere dem, og jeg havde

fået det job, at jeg med en hæftemaskine skulle sætte billederne i legitimationskortene og bagefter sætte et stempel over billedet. Der forsvandt ved den lejlighed nogle ekstra kort under bordet, men hvem der fik dem, det kan jeg ikke huske i dag.

Der er noget jeg slet ikke har berettet om, og det er vintrene - hvordan formede de sig så?
Om morgenen før far skulle i skole, måtte han altid fyre i skolestuen - så han måtte op en times tid før skolegangs begyndelse. Det kunne til tider være et fælt job - hundekoldt og måske snestorm, men der var ikke noget at gøre, der skulle jo varme på. Der kunne jo ske det, at der var så meget sne, at der blot var to - tre skolebørn, og de blev så sendt hjem igen. Det kunne jo ikke nytte at have undervisning for et par stykker, så kunne far godt ærgre sig noget og småskælde lidt.
Næsten lige over for skolen var der et stykke jord, vi kaldte "Fællesjorden". Her var der lidt bakket, og her opholdt byens børn sig, når skolegangen var forbi. Her var vores kælkebakke, og her var et liv med alskens slædekørsel. - Her var det også om at have den længste styrestang, og vi målte jo ganske nøje, om hvem der nu havde den længste stang. Far kom en dag hjem med en lang rundstok til os knægte, og vi var stolte - for nu var der ingen tvivl, vi havde nu kælkebakkens længste styrestang - indtil den første tur ned ad bakken - der knak stangen. Far var gal, da vi kom hjem og viste ham de to halvdele, men der var jo ikke noget at gøre ved det, jeg kan nu ikke huske, om den blev repareret på en eller anden måde.

Vintersjov på fællesjorden ved Sdr. Trandersvej

Vi var også ude at køre i kane, og et år der var en masse sne, kørte vi en kanetur oppe på Vissevejen, og der var så meget sne, at hesten gik dybt ned i sneen, og det arme dyr kunne ikke rigtig bevæge sig. Vi var noget bange for, at hesten skulle dø, og vi blev så enige om, at én af os hellere måtte gå ind på "Vissegaard" og hente noget hjælp. Én af karlene kom og hjalp os, og både hest og kane kom frelste i land. Jeg fortalte selvfølgelig ikke noget om denne tur derhjemme, men en dag var det alligevel kommet mor for øre, og vi måtte så give en forklaring på denne kanetur. Da vi var børn, syntes jeg, der var mere sne om vinteren, end der er nu - der var masser af sne, og vi byggede snehuler, og morede os dejligt.

Sdr. Tranders Kirke

Til fars embede hørte der også kirkesang i Sdr. Tranders Kirke. Både om søndagen, og når der var bryllupper og begravelser.
Det var lige meget, om det var vinter eller sommer - i regn og rusk - i snevejr eller solskin, far skulle af sted.
Hver lørdag - søndag, og til tider var der også noget der hed aftensgudtjeneste - gerne om efteråret. Far måtte af sted til fods, det var meget sjældent at der kunne blive kørelejlighed, da han altid skulle være i kirken en lille times tid før, for at sætte salmenumre op og tænde alterlys m.m. Cyklen brugte far kun om sommeren og måske en enkelt gang, når vejret tillod det. Én gang om måneden var der gudstjeneste i skolen - og så var far da fri for at skulle ud at trave, og det var jo en behagelighed, som

han var godt tilfreds med. Efter hver gudstjeneste i skolen, var mor altid klar med kaffen bagefter til præsten og lærer Sørensen, der spillede på det lille orgel. I Gug var der også noget, der hed aftengudstjenester ligesom i Sdr. Tranders Kirke, gerne tre aftener, og der var så gerne tre forskellige prædikanter, og til disse aftengudstjenester var der gerne fuldt hus. Som sagt, efter hver gudstjeneste bød mor på kaffe, og så sad man og hyggede sig og diskuterede de begivenheder, der kunne være, og det var gerne af mere lokal art.
Der kunne jo også komme morsomme ting ud af de kirkelige handlinger, og jeg kan godt fortælle en lille morsomhed, som far en gang fortalte. Historien er måske nok lidt blasfemisk, men skidt - det er måske over 60 år siden, at begivenheden skete, så jeg vover at fortælle den. Der skulle være begravelse, og det var en mand, der havde været ansat på eet af slagterierne i Aalborg, der var død. Her var naturligvis mødt en hel del af arbejdskammeraterne op, og man stillede også med fagforeningsfanen. Det var en stor dug med foreningens navn og et grisehoved, en tegning, der vel var broderet på denne fane. Far fortalte, at så da man stod ved graven, og jordpåkastelsen var overstået, trådte fanebæreren med fanen hen til graven og sænkede fanen de tre gange ned over denne, som en sidste ære til den afdøde. Far var kommet til at more sig over, at se det grisehoved blive sænket de tre gange, og var også kommet til at se på fanebæreren, der stod der helt alvorsfuld - han havde glemt at tage sine cykelspænder af. Far mente også, at præsten var kommet til at more sig lidt.

Hvordan var det så at gå i skole hos far??
Det er måske ikke så nemt for mig at udtrykke mig om - far var jo enelærer, og havde to klasser i skolen, men kun ét skolelokale. De store gik om morgenen, og de små mødte så om eftermiddagen, henholdsvis kl. 8 - 12 og kl. 13 - 16.Far krævede ro i klassen, og det var jo ikke altid nemt at opnå, men så gjorde han det, at han gerne åbnede låget til katederet og lod det falde ned igen med et brag, så var man klar over, at nu var det alvor.
Det var jo ikke altid, at det gik efter fars hoved, og når det blev for slemt, var det ikke umuligt, at der kunne vanke en eftersidning - men det var nu ikke så tit, for som far sagde - det gik jo også ud over ham, for så skulle han også bruge tid på eftersidningen, så det endte gerne med en formaning.
Der kunne jo også komme klager, når forældre følte sig forurettet på deres børns vegne. Så havde der været det i vejen, og så havde der været noget andet i vejen, men i de fleste tilfælde, når forældrene havde klaget, gik de gerne fra far med den overbevisning, at deres barn nu ikke var de værste unger, men forældrene ville alligevel gå hjem og tale et alvorsord med deres barn.
Der var en ting, som far så meget på, og som han forlangte - og det var en vis form for høflighed. Han forlangte, at man hilste, når man traf ham på gaden, og dersom man ikke gjorde det, kunne man være ganske forvisset om, at man nok skulle få det at vide ved førstkommende lejlighed..
Over for os børn kunne både mor og far til tider godt være en smule strenge, jo, det syntes jeg, alene det, at man kunne blive vækket midt om natten for at sætte sin cykel ind, syntes vi dengang var helt hen i vejret. - Men vi unger havde dog en dejlig barndom og ungdom. Jeg husker meget gerne vinteraftenerne, lige før vi skulle i seng, så blev der til tider lukket op for lågen ind til kaminen, og vi sad ved dette lys og hyggede os. Far kunne fortælle historier for os, således at vi kunne se tingene og begivenhederne for os. Mange mange gange sad far og læste eventyr for os, det var gerne Grimms eventyr, som vi syntes, var de mest spændende, der nu eksisterede, og vi troede såmænd mere eller mindre på det. Skulle far være udgået for historier, så opfandt han nogle selv.

Om dengang far gik hjem en mørk aften fra gudstjeneste i Sdr. Tranders - da han ude ved Kjærs skov havde mødt en hovedløs gris, og som denne historie kunne blive udmalet, så vi ligefrem frøs ved tanken, og jeg husker engang, at hverken Otto eller jeg turde gå i seng, for vi kunne begge se den hovedløse gris uden for vinduet. Mor måtte så komme og berolige os lidt og fortælle, at der jo ikke fandtes nogen hovedløs gris, der sådan kunne vandre omkring ude ved skoven. Men vi var nu ikke helt sikre i vor sag.

Juleforberedelserne ikke at forglemme. Vel en fjorten dages tid før juleaften blev der klippet og klistret julestads - og både mor og far var meget fingernemme til at fabrikere den slags.
Når så far kom med juletræet, da var det den helt store begivenhed. Far skulle jo i kirke juleaften, og når han så kom hjem, skulle træet jo pyntes. Det måtte vi andre ikke gøre, det var nu engang fars job, som ikke blev overladt til os andre.

Far har forfattet en masse lejlighedssange, jeg kan ikke sætte tal på hvor mange, det kan blive til i årenes løb, men det var mange.
Mor og far kom meget ud når der var et eller andet, det være sig konfirmationsfest, sølvbryllup eller guldbryllup, eller hvad det nu kunne være, lige meget hvad, så var mor og far inviteret med. Far kunne jo holde nogle gevaldige taler, og jeg tror såmænd, at det mange gange var for at få en ordentlig tale, at de var inviteret med til fest.
Her var der jo selvfølgelig også mange oplevelser, der kunne fortælles om. Engang var mor og far inviteret til fest i byen, jeg tror, det var et guldbryllup. Når der nu skulle være privat fest, lånte man gerne borde og bænke i skolen, hvor den slags ting var. Festen skulle begynde, og man skulle sætte sig til bords, og familien skulle først sætte sig, og derefter de øvrige gæster. Alt imedens man sad og spiste - sank en af bænkene pludselig sammen, og det var uheldigvis den bænk, hvorpå familien havde sat sig, og de sad så med hovederne lige over bordet. Der opstod jo lidt opstandelse over det skete, men det var nu ikke bænken, der var knækket sammen - men gulvet der var gået itu, så det var sunket ned på jorden, eller hvad der nu var som underlag. En anden gang skulle der også være fest i byen, og far skulle jo holde festtalen. Aftenen var nu så langt fremskreden, at man var kommet til kaffen og den hjemmebagte lagkage. Mor fortalte her, at pludselig var der nogle af festdeltagerne, der fik et eller andet hårdt i munden, der ikke kunne tygges. det viste sig så, at der var bagt to krone stykker ind i lagkagen, og vedkommende der havde fabrikeret denne lagkage, gjorde opmærksom på, at dersom der var nogle der fik en sådan to-krone, var den beregnet til guld- eller sølvbrudeparret som gave. Det var nu ikke den helt store hygiejne, men man tog det med et godt humør - men mor, der var meget bange for urenheder - måtte ud at aflevere maden igen til guderne i haven. Jo - det tog man da ikke så højtideligt, men ideen var da også god, det må jeg nu nok erkende.

Vi spiste altid varm mad om middagen i den time far havde fri mellem kl. 12 og kl. 13. Det hændte nok, at der kunne være et eller andet mor havde glemt at købe hos købmanden - og far blev sendt i byen. Det var sådan dengang, at oppe hos købmand Pedersen i forretningen, var der en enkelt stol, man kunne benytte, og mange gange kom kassen med cerutter frem, når der skulle handles. Der var jo selvfølgelig flere i forretningen, og så blev hele verdenssituationen lige vendt en gang eller to. Det resulterede flere gange i, at far ikke kom hjem med det manglede, og mor kunne ikke få lavet maden til tiden, og far måtte så gå i skole uden middagsmad, men han satte så eleverne i gang med et eller andet, og så kunne far lige gå ind og sluge maden - alt

medens han også måtte ind og se til skolebørnene.
En gang kom der en tysk soldat ind til købmanden, og far var der også. Soldaten ville gerne have "Ein bischen wurst". Købmanden kom så med osten og skulle til at skære et stykke. Nein, Nein - es war wurst. Købmanden kiggede lidt på far, han kunne ikke rigtig forstå, hvad soldaten mente, indtil far måtte forklare, at det ikke var ost han ville have, men pølse. Mureren stod ved siden af, og han sagde så til far "Jamen, han sagde sgu da wust.

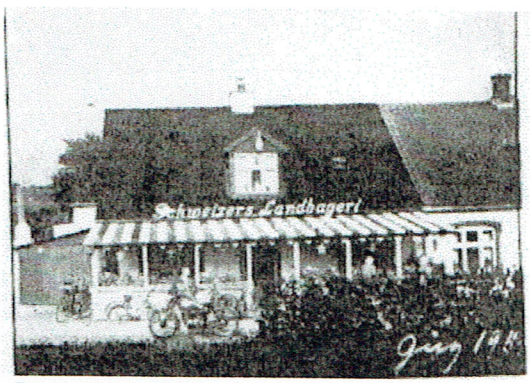

Bageren i Gug

Hvor gik vi unge så hen, når vi skulle være sammen om eftermiddagen eller aftenen??
Op til bageren. Her var en forgang, før man gik ind i forretningen, og her opholdt vi os gerne, og vi kunne til tider være mange. Det blev sådan set accepteret af bageren - da han så kunne sælge noget mere af sit brød, og dengang var det dagmartærte (smørkage) eller rismelskage. Jeg tror nu ganske vist aldrig rismelskagen har set rismel.
Både Ursula, Otto og jeg havde strengt forbud mod at stå i bagerens gang - det ville hverken far eller mor have, for her kunne godt fortælles noget, som vi ikke havde godt af at høre. Jeg tror nok, uden at jeg rigtig ved det, at bageren skulle rapportere til far, dersom vi havde været der. Jeg ved det ikke, men det var meget påfaldende, at man vidste det, når vi havde været der.
Vi måtte ikke løbe ude om aftenen, dette ville hverken far eller mor have, skulle vi være sammen med vore kammerater, kunne de komme hjem, og her var der ingen restriktioner. De kammerater kunne næsten gå og komme, som de ville. Vi måtte da gerne gå i byen, det var der ikke noget i vejen for, men så skulle vi fortælle, hvor vi var. Skulle vi i biografen, var det altid i Aalborg, og det var gerne til en fire forestilling - en syv forestilling kunne til nød gå an. Vi var gamle, før vi fik lov til at tage ind til Aalborg om aftenen til en ni forestilling. men det gik da også endda.

Lærerlønningerne var ikke så store, her var ikke noget at råbe hurra for. Vi manglede ikke noget derhjemme - slet ikke, men der blev bestemt heller ikke ruttet med noget. Der blev aldrig smidt noget bort - hvis der skulle være noget affald, f.eks. brød, der var blevet for gammelt o.l., ville far ikke have, at det blev kastet på møddingen, men så blev det givet til dyrene. Mange gange var der ikke råd til noget nyt tøj, så blev det gamle syet om, der kunne gerne være en lap på bukserne på vort daglige tøj. I skolen var der også håndgerning, og det var lærerinden fra Sdr. Tranders, der tog til Gug og underviste pigerne her. Så blev mor autoriseret som håndgerningslærerinde, jeg husker hun var i København på nogle kurser, og herefter fik mor stillingen som håndgerningslærerinde ved Gug skole.
Det hjalp jo ikke så lidt på økonomien, og da så mor også blev lærerinde på nogle kurser i Aalborg - det var om aftenen, ja, så var det helt ovenud. Som sagt, havde far en lille løn dengang, jeg tror det var 250 - 300 kr. om måneden, og for kirken fik han vistnok 500 kr. om året. Det kan man godt undre sig over i dag, men sådan var vilkårene nu dengang. Man købte dengang for en 2 øre knalder (bolcher) og fik et kræmmerhusfuld, men købte man for 5 øre, ja så var der rigtig mange knalder, og så var de i en pose, der var kræmmerhuset alligevel blevet for lille.
Når far havde den time fri om middagen, ville han gerne have en lille lur - så var det med en avis over hovedet for fluerne, og

der skulle være ro - der måtte ikke snakkes - ligeledes når der var "Pressens Radioavis" skulle der være ro, denne ville de høre i fred, og det fik de så sandelig lov til, for vi turde ikke bevæge et øjenlåg.
Så en tidlig morgen råbte far op til os – drenge, drenge, kom ned og se, der går en mægtig luftflåde ind over landet - skynd jer at komme. Vi for jo op, og det gik stærkt - det var den 9. april 1940. Far havde tændt for radioen for at høre, om der skulle være noget usædvanligt, men her var intet at høre - udover den sædvanlig morgenmusik. Jeg husker så tydeligt, at jeg råbte til far, at det var tyske flyvere, da jeg havde set, at der var hagekors på haleroerne. Far ville ikke tro på det og bad mig tie stille med sådan noget sludder. Men det varede ikke længe, før der kom noget mere konkret fra radioen, der meddelte, at landet var blevet besat af tyske styrker, og de havde taget os under deres beskyttelse.
Far vidste ikke rigtigt, om han skulle holde skolegang. Otto og jeg gik i skole i Aalborg, og vi vidste heller ikke, om vi skulle i skole. Der kunne jo ikke ringes nogle steder - men vi havde nu heller ikke nogen telefon - men det endte da med, at der ikke blev afholdt nogen skolegang, og vi blev holdt hjemme.
Besættelsen gik jo roligt for os uden krigshandlinger i Aalborg, men efterhånden som tiden gik, opdagede de allierede, at der skete et eller andet omkring Aalborg, som de hellere måtte se lidt nærmere på. Vi kunne jo tydeligt høre, når der blev blæst luftalarm i Aalborg, og vi kunne høre, når kanonskuddene bragede fra stillingerne omkring Aalborg. Vi stod gerne udenfor og fulgte "skuespillet" med de mange søgelys, der var tændt, og når de så fangede en maskine i deres lys, blev alle kegler rettet mod den enlige flyver. Vi så også en gang en maskine blive skudt ned - og dagen efter kunne man læse om det i avisen. Det her med, at vi stod og fulgte "skuespillet" blev brat afbrudt, da vi hørte, at der var en dame i Aalborg, der var blevet dræbt af granatsplinter, så var det slut med at opholde sig udendørs under luftalarmer.

Som fortalt, havde Otto og jeg vore værelser ovenpå. Men en dag kom der besøg af nogle tyske officerer, og de kom i det ærinde, at de skulle beslaglægge de to værelser, som bolig for tyske officerer, der havde deres tjeneste ved flakbatteriet på "Kongshøj". Det var mor og far ikke glade for, men der var intet at gøre ved det, vi måtte atter rykke ned i børneværelset. Det var nu ikke længe, vi havde soldaten boende (der var kun én), jeg tror en uges tid - så flyttede han igen - og vi fik aldrig tyskere boende mere. Derimod havde vi nogle unge mennesker fra "Hedeselskabet" boende, der var sendt på nødhjælpsarbejde med at plante læhegn, jeg vil tro de var der en måneds tid eller så. Vi havde også en vognmand fra Hadsund boende - Laurids Hansen. Han kørte for en entreprenør, der arbejdede for tyskerne i lufthavnen i Aalborg. Hvor længe Laurids Hansen boede hos os, det kan jeg ikke huske, men jeg kan huske, at mor og far var lidt halvkede af det, da han skulle flytte, da vi kom godt ud af det med hinanden. Laurids Hansen var nede næsten hver aften, og han ville så gerne spille "matador", det gik han meget op i.

Elever klar tiludflugt.

Der var også noget der hed skoleudflugter, og de gik til tider langt, her kan jeg nævne i flæng: Halkær - Nibe - Tolne - Himmelbjerget, som vel var noget af det længste, når det skulle være en endags tur. Under krigen blev de udflugter kortet meget af, så var det blot i omegnen -

Lundby Krat - Hadsund - Aalborg og her i omegnen. Det var jo ture man glædede sig meget til, men i slutningen af krigen blev de helt standset, jeg tror, det var på grund af transportvanskelighederne, da banerne vistnok indstillede de gratis rejser for skolebørn. Men de blev da genoptaget, og jeg husker turen her til København (vi boede herovre dengang). Da boede skolen på Fregatten Jylland, der lå ved Langebro og blev benyttet til provinsskolebørns besøg i hovedstaden. Min kone og jeg havde blot et værelse dengang, men mor var da her i Kastrup for at besøge os - jeg tror det var første gang, men far havde ikke lejlighed til at komme, da han ikke kunne forlade eleverne.

Under krigen var der også noget der hed det civile luftværn, og her var det far der blev udpeget til at være leder. Han var da nogle gange inde på brandstationen i Aalborg på nogle kurser, og han måtte så hjem og lære fra sig her i byen. Jeg var også med, og jeg fik en speciel tilladelse til at tage fra Aalborg til Gug under luftalarm. Jeg var nu kommet i lære i Aalborg, men jeg fik da lov til at deltage i det civile luftværn i Gug. Under tyskernes arrestation af politiet den 19. september 1944 blev der rundt i landet oprettet vagtværn. Det blev der også i Gug, og dette vagtværn blev ledet af barbermester Krebs. Om der forelå nogle resultater af deres arbejde, det ved jeg faktisk ikke.

For at komme tilbage til udflugterne, havde vi jo også vore private ture, der altid foregik på cykel. Et par gange eller tre, drog vi af sted i sommerperioden. Den længste tur jeg kan huske, vi havde, var en tur til Dronninglund. Det var en lang tur, og det blev sent, inden vi kom tilbage til Gug. Ursula var ikke så gammel den gang - 7 - 8 år vil jeg tro, og det kneb meget for hende at følge med - især da vi skulle hjemad - far måtte så have en hånd på ryggen af hende, og skubbe hende lidt på vej.

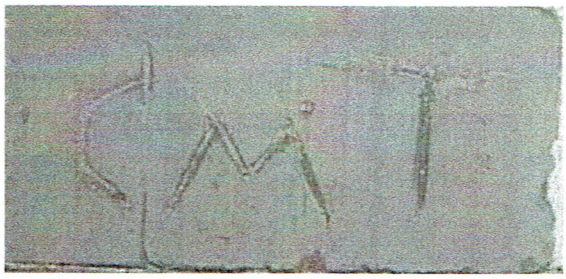

Mogens har ridset sine initialer i en mursten.

Jeg var kommet i lære i Aalborg på et forsikringskontor, men jeg fik aldrig afsluttet min læretid. Grunden var, at Gestapo aflagde besøg derhjemme og ville gerne snakke med mig. Jeg var heldigvis ikke hjemme, og Otto havde på en eller anden måde fået sneget sig forbi gæsterne, og kom ind til toget i Aalborg, og satte mig ind i situationen, og jeg kom så ikke hjem, grundet det fine besøg. Jeg ville ikke rigtig tale med dem, så jeg forsvandt.

Otto var i lære som skiltemaler i Aalborg, og her kan jeg fortælle en lille historie fra hans læretid. Mor kom gående på Vesterbro - og pludselig var der en, der råbte "mor". Hun kunne høre, at det var Otto, men kunne ikke finde ham, og da så Otto kaldte igen, kikkede mor op, og der så hun så Otto hænge oppe ved "Obels Ur" og lave et eller andet. Mor blev meget forskrækket, for hun var jo bange for at Otto skulle falde ned. Jeg kan huske, at Mor var helt "syg" bagefter i mange dage - hvad kunne der dog ikke være sket? og vi grinede bare.

Mor havde flair for blomster, og hun gik rent ud sagt og snakkede med dem, og jeg skal da gerne indrømme, at der var også nogle flotte blomster. Vi blev jo voksne, og jeg kom ind som soldat og lå på "Fyensgades Kaserne" i Aalborg, men hørte til Viborg. Jeg var ved sessionen blevet udtaget til garden, men blev altså indkaldt til 3. regiment i Aalborg (nu "Prinsens Livregiment"). Som soldat traf jeg min kone - og efter min soldatertid var jeg ansat på et kontor i Aalborg, men ville gerne ud at se mig lidt om, og jeg fik en stilling her i

Kastrup, det var i 1947, og vi har boet her siden.
Efter at vi var flyttet her til Kastrup, har vi været hjemme på ferier, og det var rart at komme hjem. Vi kunne godt mærke, at der blev gjort lidt "stads" ud af én. Det var også sådan, at når vi var hjemme, så var det lige som om, at far slappede lidt af - nu var vi hjemme, så mente far, at jeg godt kunne overtage nogle af hans småforpligtelser med at gå til købmand og bager, og ordne de forskellige ærinder, der kunne være. Mor og far var altid glade, når vi kom hjem, og da der så kom børnebørn, ja, så var der næsten ingen grænser for, hvad der blev gjort.
Mor og far var også altid glade for at komme over til os, vi boede jo herovre alle tre - Otto og jeg her i Kastrup, og Ursula i

Lyngby. Da far blev pensioneret i 1967, blev der købt et hus i Jerslev ved Kalundborg, og her havde de så nogle gode år sammen.
Da de kom til Jerslev, var far ikke færdig med at arbejde. Det varede ikke længe, inden det rygtedes, at far havde været kirkesanger, og far blev da straks ansat som kirkesanger ved Store Fuglede og Lille Fuglede kirker. Mor døde pludseligt i 1974, og det tog en del på far, men han blev dog boende endnu nogle år i Jerslev. Det kneb nu efterhånden med at huske noget - og efterhånden kunne vi se, at det var bedre, at far kom ind i nærheden af København, og han fik så en lille lejlighed på Frederiksberg (beskyttet bolig). Det kom til at knibe for far med helbredet, og efter en hospitalsindlæggelse kom far så på plejehjem, hvor han var et halvt års tid - eller så. Til sidst kunne far ikke gå, og måtte transporteres i kørestol.

Det bedste far vidste var, når vi kunne hente ham på plejehjemmet og tage ham med hjem, og han kunne sidde sammen med os og nyde en sildemad og en snaps - samt sin gamle Carlsberg.

Her var det fars store fornøjelse, når vi kunne sidde og fortælle om dengang vi var børn og genopfriske gamle minder - det morede ham meget.
"Kan du huske, når vi skulle have tærsk, så skulle vi altid op på loftet - kan du huske, da jeg tabte cigaretterne - eller jeg ikke havde sat min cykel ind om aftenen" og mange flere minder kunne blive trukket frem - så kom latteren frem, og det var så tårerne trillede ned ad kinderne - og vi morede os - og far sagde altid: "Det har I såmænd ikke taget nogen skade af".
Far ville ikke være gammel, da der kom oldebørn, ville han under ingen omstændigheder kaldes "oldefar". Nej, det var "morfarfar" - og aldrig noget andet (vores datters barn).

Jeg tror, det største der overgik mor og far var, da far fik overrakt Hendes Majestæt Dronningens fortjenstmedalje i sølv for 50 års tjeneste som kirkesanger. Det var en stor dag, da faster Christine kunne fæste medaljen på fars jakke.
Jeg må ikke glemme, da far var i audiens hos dronning Margrethe for at takke for fortjenstmedaljen og udmærkelsen. Jeg var selv med på Christiansborg for at vise far lidt til rette. Da var det en stolt far vi havde.
Far døde den 16. juni 1982 - og både mor og far er begravet på Solbjerg kirkegård på Frederiksberg.
Der er vist, hvad jeg kunne fortælle om vor tid i Gug - mange oplevelser har vi haft, men det er umuligt at komme ind på alt - meget har jeg sikkert nok glemt, men det skulle ikke forbavse mig, at der sikkert er noget, der vil dukke op senere - meget har jeg berettet om, syntes jeg selv, men der er da også noget, jeg ikke er kommet ind på - der er vel også noget, der hedder privatlivets begrænsninger - både over for os selv og over for andre.

Mogens Theter.

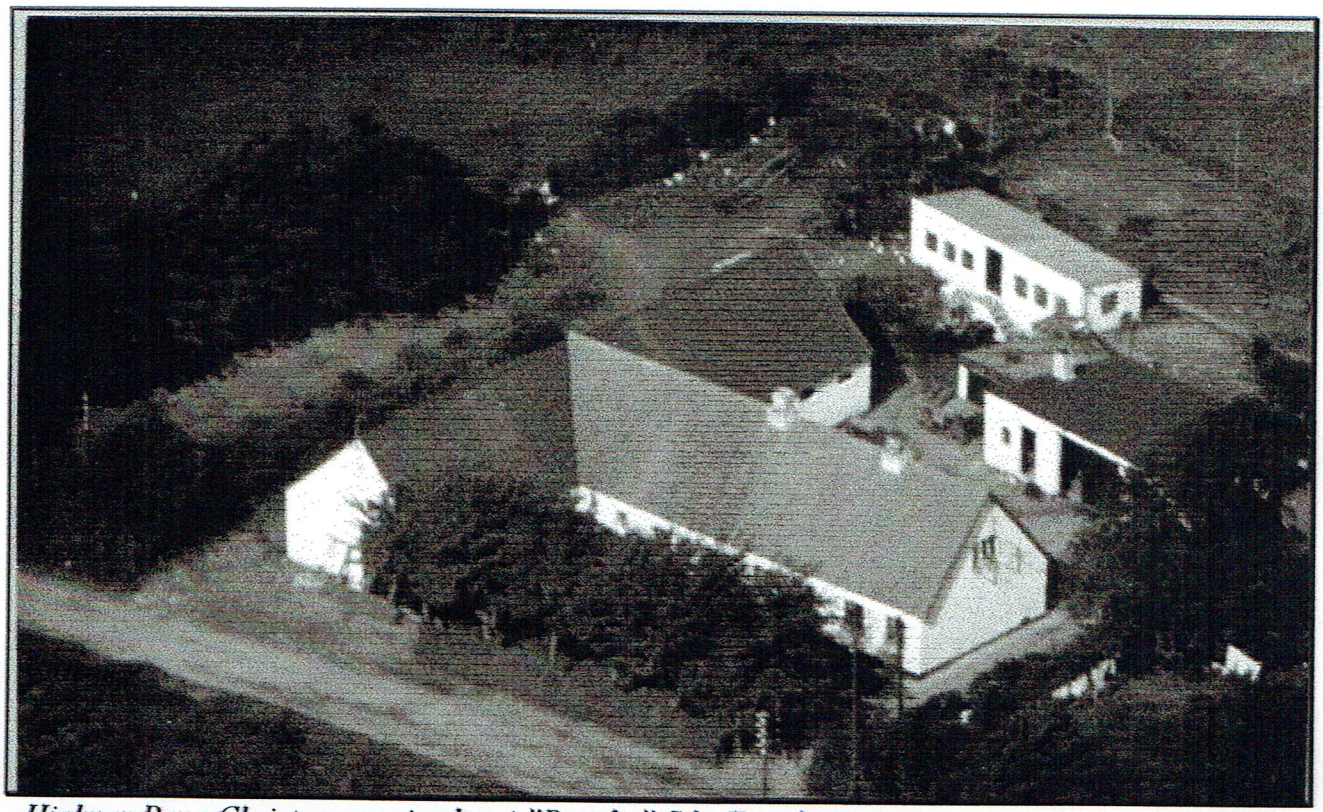

Hjalmar Bang Christensens ejendom i "Betteby" Sdr. Trandersvej 67

Når man læser Mogens Theters bidrag til vores årbog, er der mange minder der vælder frem! – Min familie og jeg var bosat på Sdr. Trandersvej og hørte til i Sdr. Tranders by. Men når det gik mod storbyen Aalborg – til fods – på cykel eller med toget fra trinbrættet i Lundegaarde, passerede vi jo altid Gug og "hørte til" derhenne også! Netop der på den øst – vestgående vej, passerer man så "Betteby", som dengang kun var 3 ejendomme. Nemlig nr. 67, 69 og 70.

Theter nævner om sin far, at han hver søndag og også oftere, tog turen til fods mod Sdr. Tranders kirke, og det var da også altid spørgsmålet hjemme – er Theter gået forbi? Nå, så må vi også af sted!! – I "Betteby" passerede Theter Hjalmar og Petra Christensens ejendom, som var den første på venstre hånd efter den større "Kildalsgaard".

Efter næste gård var der ikke som nu, en lang lige vej, men en bakket, ujævn grusvej og i lange perioder gik hjulene på vognene så dybt, at kridtet blev kørt op og vejen var eet ælte, indtil sognerådet fik hældt et par læs grus ud!

Hjalmar Bang Christensen med hest og vogn

Efter nr. 69 gik landskabet ret brat ned ad mod øst og vejen nåede bunden af slugten, som havde forløb fra "Gug Alper" og ned mod Landbækken og trinbrættet ved Lundegaarde. Dengang var der ingen "skov"

på sydsiden af Sdr. Trandersvej, men når Theter nævner Lars Kjærs skov, lå den på nordsiden af vejen og var før krigen, ret omfangsrig.
Der var fra "Betteby" og østpå et øde stykke for børn på gå`ben – eller cykel. Og da meget af det, jeg husker, foregik i krigsperioden 1940 – 45, sørgede vi altid for at vente på hinanden, så vi kunne følges.
Men især om vinteren, var bakken ved "Betteby" et attraktivt sted, hvor kælke og ski blev flittigt benyttet og især hvis man fik lov til at være ude på bakken i aftener med måneskin.
P.s. Navnet "Gug Alper" kendte vi ikke den gang, det er vist opfundet af en smart ejendomsmægler på et senere tidspunkt.

J.H.

Gug Sangkor

Sdr. Tranders Sangkor.
Kender du nogle af personerne på billedet, vil vi meget gerne høre fra dig.

Gug Borgerforenings fastelavnstog.
Vi ved, det er Hans Jørgen Jensen med bowler og harmonika.
Kender du nogle af personerne på billedet, vil vi meget gerne høre fra dig.

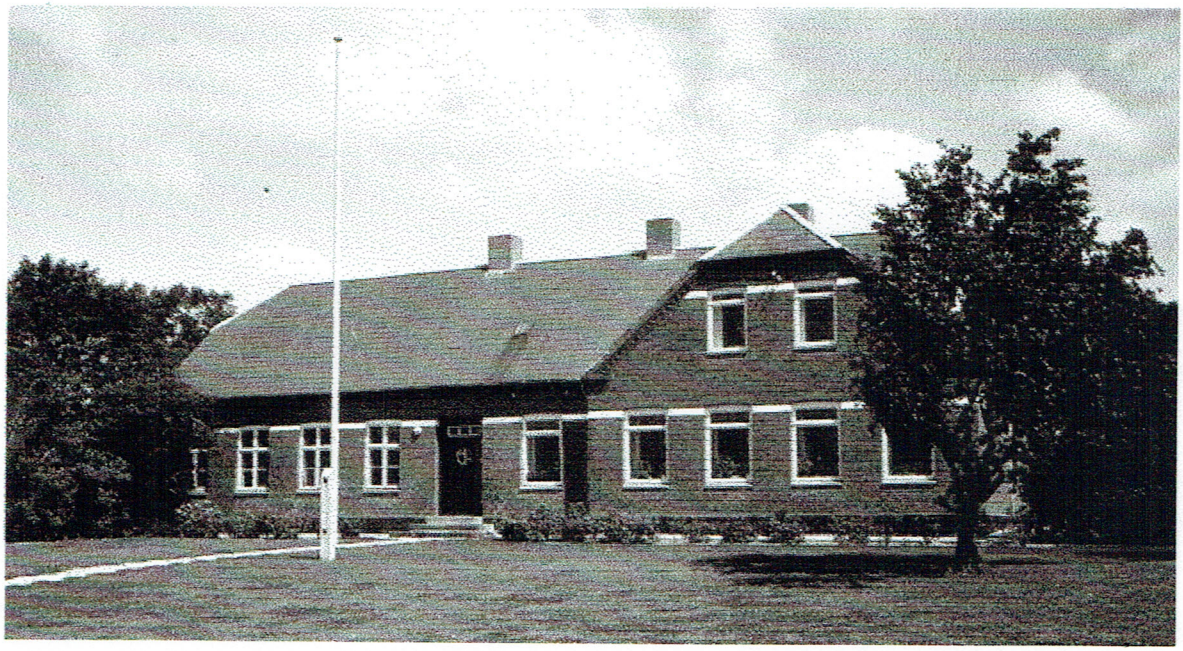

Gug Skole har ændret sig meget siden 1930, hvor Theter kom til skolen som førstelærer. Der er bygget en ny moderne skole, og den gamle bygning rummer nu Gug Bibliotek.
Har du oplysninger om ovenstående billeder, kan du kontakte formanden Poul Andersen på biblioteket, som har telefon *9814 0112*, vi hører meget gerne fra dig.